

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A székelyekhez.

A „Székely-Udvarhely” számára írta:

Dr Nagy György

(a csikszentmártoni kerület orsz. képviselője).

Gyönyörű ünnepe volt az én lelkemnek, mikor a nagy székely küldöttség június 15-ikén Budapestre, az ország fővárosába érkezett. Minden egyes székely testvéremben a jognak, az igazságnak harcosát láttam, kik egy igaz ügynek védelméért nem kíméltek sem időt, sem költséget, sem fáradságot.

A nagy, hatalmas küldöttségnek élén ott állott a mozgalomnak lelke, vezetője, báró Orbán Ottó és Betegh Pál, kik önzetlen lelkesedéssel az igaz ügynek szolgálatába állottak s férfias kitartással, acélos akarattal küzdének a siker érdekében. A székelység részéről hála és köszönet illeti őket s ha felszabadulnak rabságukból a székely erdők, a szabad erdő zöld leveleiből font koszorúval koszorúzzuk meg érdemüket.

A június 15-iki küldöttségnek a földművelésügyi miniszter előtt való megjelenése *csak egy lépés volt a cél felé.* Nekünk nem szabad addig pihennünk, nem szabad addig megnyugodnunk, míg célunkat el nem értük, míg igazságos törekvéseinket meg nem valósítottuk, *míg az erdők újra vissza nem kerülnek egyetlen jogos tulajdonosuk, a közbirtokosságok rendelkezése alá.*

Bizunk a kormányban jóindulatában, bizunk a földművelésügyi miniszternek a székelyek iránti szeretetében. *De első sorban önmagunkban kell bízunk!* A magunk érdekeinek mi kell leg-hívebb védői legyünk! A magunk igazságának mi kell, hogy leglelkesebb szószólói legyünk.

Már évek óta fájdalommal tapasztaltam, hogy a székely-kérdést kezdik kikapcsolni a kormányzati kérdések közül s lassan-lassan erőben, sulyban, figyelembevételben hanyatlík. Ennek első sorban az áldatlan politikai viszonyok voltak az okai, de minket is a mulasztás vádja terhel. A székelység vezetőinek meg kellett volna, hogy ragadjanak minden alkalmat, hogy fajukat erősítsék, véreiknek igazságát megvédjék, a székelységet felvértezzék az élet ezer támadása ellen. Kötelességük lett volna, hogy felvilágosítsák a vezető államférfiakat a székelység történeti hivatásáról, százados törvényekben biztosított jogairól.

Hogy a régi kormányok milyen könnyelműen, lelkiismeretlenül kezelték a székely-kérdést, annak bizonyossága az, hogy a birtokrendezési törvények rövid idő alatt négyszeres javításon mentek át. Örökké toldoztak, földöztek. A felkiáltó jajok szerint ide-oda kapkodtak. De nem vettek sem időt, sem fáradságot, hogy áttanulmányozva a székely nép speciális gazdasági viszonyait, az itteni birtokmegosztást, a föld megmunkálásának módját, az éghajlati viszonyokat s olyan radikális reformokat teremtettek volna, mely a székelység előtt a jól megérdemelt szebb jövőnek útját nyitotta volna fel. Az igazságügyminiszter által most beterjesztett birtokrendezési törvényjavaslat *sem elégíti ki mindenben érdekeinket.* Sok szakasznak rendelkezése reánk nézve sérelmes. *E szakaszokon változtatni kell.* A székelyföldi képviselőknek kötelessége minden erejükkel oda hatni, hogy az új törvény a székelység jogainak, igazságának erős vára legyen. Nem kell nekünk papíros-vár. Nem elég-szünk meg az ígérettel. Nem érjük be a biztatással. Mi tetteket akarunk látni. *Az ígéretet beváltását követeljük.* A nyári szünetet a képviselők használják arra fel, hogy ismerjék meg a népnek lelkét, hangulatát, kívánságát, hogy ezeket megismerve, hű szószólói legyenek népünk érdekének. A törvényjavaslat tárgyalásáig terjedő időt használja fel a székelység arra, hogy ösz-szejaveteleken, népgyűléseken kifejezést adjon a maga kívánságának, a gyakorlati életnek szempontjából, ebből az egyedül helyes szempontból *mondjon bírálatot a törvényjavaslat felett.*

Az volt a multnak legnagyobb hibája, hogy beértük a szép szóval, az ígérettel. Ezt a hibát pótolni kell Nem a bizalmatlanságnak rideg hangján emeljük fel szavunkat. Mi az igazságnak erős, diadalmas szavával szólunk. Hol nincs igazságunk, ott mi nem kérünk. A székely nem szokott hozzá a kolduláshoz. Alamizsna nem kell neki. *Mindig szabad székely nép voltunk, azok is fogunk maradni.* Tudunk szenvedni, tudunk tűrni, de nem tanultunk meg s nem fogunk soha sem megtanulni hizelegni, porban csuszni. Jogtalanságot soha sem kívántunk. Mindig a jog védői voltunk. Nem magunkért kérünk. Arasznyi lét az ember élete. Nem a magunk pusztulásától félünk,

hanem a Székelyföldétől. E földnek pusztulása édes hazánknak veszedelmét jelentené. Az összedőlő tüzfallal felett átölelné egymást a romániai és az erdélyi oláh s ez átkos frigyét csak drága magyar vérrrel lehetne felbontani. *Mig mi itt székelyek erősek vagyunk, mig megvethetjük lábainkat, addig ilyen veszély nem fenyegeti édes hazánkat.* Utolsó lehelletünkig, az utolsó csepp véréig édes szeretettel, rajongó lelkesedéssel megvédjük az apáink s nagyapáink vérével megszentelt földet s a dicsőséges multhoz hívek maradunk. A székelység erősödése Magyarország erősödését is jelenti. Ezt az igazságot nem lehet elvitatni és nem szabad elaludni hagyni.

Nekem erős a reményem, hogyha volt valaha idő, mikor a székelység sorsán segíteni lehetett, akkor épen napjaink alkalmasak arra. A nemzeti kormány jóindulatát bírjuk. A Székelyföld a maga országgyűlési képviseletét hű fiaira bizta. Az egész népben megvan a kitartás, az erő, a munkaszeretet. A kormány jóindulata, a képviselők kötelességtudása, a nép munkaszeretete az a három hatalmas alapkő, melyre felépíthetjük a székelység szebb jövőjét. Pihenni nem szabad. Minden perc drága. A munka csak úgy lehet áldásos, ha egymásnak megértése, az egymás iránti szeretet, a fajnok iránti rajongó ragaszkodás vezet elhatározásunkban. A június 15-iki nagy székely küldöttség megmutatta, hogy e néptud akarni, lelkesedni. Ha olyan elszánt lesz a cselekedetben, milyen erős volt az akarata, és izzó a lelkesedése, akkor biztosan győzelem koszorúzza munkáját. Fel a munkára!

Szociálisták és magyarság.

Buza Barna országgyűlési képviselő a fenti cím alatt igen érdekes cikket írt a „Budapest”-be. A többiek közt ezeket írja:

Állítják, hogy a szociálisták a nemzetiségekkel szövetkezni fognak. Hogy így lesz-e, hogy *formailag* is megkötik-e ezt a szövetséget, azt biztosan nem tudom, de hogy *tényleg* már megvan ez a szövetség, azt világosan láthatja mindenki, aki az eseményeket figyeli.

Igen is: együtt haladnak, egy célra törnek s egymást támogatják azokkal, akik a magyarságnak, a magyar nemzet uralmának, a magyar állami egységnek esküdt ellenségei.

Ez a szövetkezés nyissa föl a szemét azoknak, akik a szociálista táborban sem szüntek még meg magyarok lenni. Hiszem, hogy sokan

vannak még ilyenek, hiszem, hogy a tulnyomó nagy többség ilyen közöttük s csak egy parányi kisebbség az, amely hazugságaival s terrorizmusával ebbe a kárhózatos irányba hajszolja a magyar munkásságot.

Ebredjen hát öntudatra ez a munkásság s lássa be, hogy öngyilkosság az, amibe méltatlan vezérei akarják őt vinni. Lássa be, hogy még sem lehet hivatása a magyar munkásságnak hazája megromlására, hazája ellenségeivel szövetkezni.

Lássa be s tanulja meg az angol, a német, a francia munkásoktól, hogy a munkásérdek védelme nem jelenti okvetlenül a haza megtagadását. Lehetünk szociálisták, küzdhetünk a népjogokért, de azért nem kell megtagadnunk magyarságunkat, nem kell a magyar nemzet függetlenségi törekvései ellen harcba szállanunk s nem kell hazánk ellenségeivel szövetkezniük.

Bécs sohase volt barátja a magyar nemzetnek, se az unak, se a munkásnak. Bécs ellensége volt mindig minden jognak, gyűlölöje a népjogoknak s fészke az önkényuralomnak. Most sem azért akarja az általános választói jogot, mintha nagyon lelkesednék a népjogokért, hanem mert azt hiszi, hogy ezzel letörheti a magyar nemzetnek az önálló vámtérületét, meg a nemzeti hadseregért való küzdelmét.

Am nézzenek Ausztriába: ott is a nemzeti törekvések letörésére csináltatta meg a császár az általános választói jogot. S most együtt van a népparlament, az egész nép képviselete, köztük majdnem száz szociáldemokrata s kétszáz keresztényszociálista. S mi az első szava hozzájuk a császárnak? Az, hogy emelni kell a katonai létszámot, növelni a véradót s ehhez persze a pénzádót is. Erre kell Bécsnek az általános szavazati jog. S a magyar szociálisták Bécs-csel szövetkeznek, együtt támadják a magyar szabadságtörekvéseket, segítenek diadalra juttatni az abszolutizmust, mind csak azért, mert a véreink elhitetik velük, hogy így vivhatják ki a népjogokat.

No, tisztelem én az olyan népjogot, ahol általános szavazat alapján van ugyan népparlament, de az hiába határoz akármit, mégis az történik, amit a császár akar.

A szabadságot küzdő nemzet ellen a népjogok kivívásáért az önkényuralommal szövetkezni: ennél örültebb és gonoszabb hazugságot nem ismer a világtörténelem. S miért vitték ebbe az irtózatosságot a magyar munkásokat a szociálista vezérek? Megmondja Kardos Jakab, mikor hallgatag elismeri, hogy *70,000 koronát kapott a szociálista központ Kristóffytól.*

Valósággal eladták ezek a vezérek a magyarságot Bécsnek. S most összeveszték a koncepc s egymást zsi-ványozzák le. Épületes látvány. Nézenek oda a magyar munkások, hallgassák meg, hogy mit beszélnek s úgy ítéljenek. Kardost *kidobták*, mert azt mondják rá, hogy lopott. Kardos azt feleli, hogy Bokányi lopott, meg az egész pártvezetőség lopott, pana-

mázott, hűtlenül kezelt. S Kardos Jakab, Weltner Jakab, Groszmann Miksa, Goldner Adolf, Gyémánt Adolf, meg a többi „vezér” most összegabalyodva egymást szidja, zsványozza és gazemberezi.

En jó Istenem, hát ezek a magyar szociálistáknak a vezérei? Ezekben biznak százazrei a becületes, jó magyar munkásoknak? Ezekre akarják bizni sorsukat, jólétüket, ezekre, akik mikor egy pár ezer korona kezeléseről van szó, már azon marakodnak, hogy ki lopott többet? És ezek kedvéért szövetkeznek hazája ellen Béccsel, a nemzetiségekkel, meg mindennel és mindenkiel, aki a magyaroknak ellensége?

Elszor az ember szíve, mikor látnia kell, hogy milyen gonoszul viszik ezt a jó magyar népet idegen érdekek szolgálatában a saját megfontolására!

Ébredjétek, magyar munkások! Mozduljon meg szívetekben az a magyar érzés, amit a természet ott töt beléje s amit gonosz emberek ki akarnak tépni onnan!

Unitáriusok gyűlése.

A „székelykereszturi unitárius egyházkör” érdekes és tartalmas gyűlést tartott e hó 18 án Medeser egyház községben. Már 8 órára összegyűltek a kör lelkeszei és tanítói, kik gyönyörködve szemlélték a díszesen javított templomot, melynek belső falait és butorzatát díszítő izléses székelystíliú festményei a festő műérzékére vallanak.

A gyűlést Gálffy Kálmán köri felügyelő-gondnok nyitotta meg a töle megszokott tartalmas és figyelemre méltó beszéddel, melyben üdvözölve a tagokat, óhajtja, hogy legyenek az egyesek áthatva a valláserkölcsi élet fejlesztésének tudatával; felsorolja a szociális bajok orvoslására szükséges eszközökül az unitárius egyháznak adott államsegélyt, a székelykereszturi állami tanítóképződe ittmaradását, a székelykereszturi gimnázium 8 osztályúvá fejlesztését, a székelykereszturi magán polgári leányiskola államostását. A tanítók fizetésének javulásával szintén egy már türethetetlen szociális baj lett megoldva. Kívánja a kongrua arányos felemelést. Örömmel emlékszik vissza Ferenc József püspök mult évi látogatására a maratonosiak modern templomának felszentelése alkalmából. Elnököt lelkesen megjelenezték s a megnyitó szövegét egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni határozták.

Raffaj Domokos esperes felvilágosítja a gyűlés tagjait, hogy a szokatlanul korán történt összehívását a gyűlésnek a zsinat okozta. A jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése és névsor olvasás után a gyűlést megalakultnak jelentvén ki, a felsőbb leiratok felolvasása és tárgyalása következett, melyek közül felemlítjük a következőket:

a) az E. K. T. a rendkívüli közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet tudomásul veszi.

b) a székelykereszturi gimnázium 8 osztályúvá fejlesztését támogatja.

c) a zsinati főtanácsi gyűlés Csókfalván aug. 25-én fog megtartatni.

d) egyházi tanácsosok jelölésére nézve a rendkívüli közgyűlés azon kérése, hogy a kör ajánlata is figyelembe véssék, minden indoklás nélkül elutasított, a közgyűlés a zsinati főtanácsához felelbezz.

e) a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvény intézkedéséből beveendő eskütételnél az esperes is kötetes jelen lenni; az államsegélykérések mielőbb a közig. bizottsághoz beadandók.

Az esperesi évi jelentésből a következő közérdekű adatokat sikerült lejegyeznünk:

Az egyházkörben papi állás üresedésben nincsen, énekevezéri állás

van 4 Felekezeti iskola van 9, melyekközül Sárd az államosítással vajdik.

Lélekszám 16 540; kereszteltetett 463, konfirmáltatott 309; eskettetett 108 pár, vegyes 32; meghalt 368; átállott más vallásra 24, az unitárius vallásra 24; egyházi segély 5051 K 22 f; az egyházközségek bevétele 34513 K 69 f, kiadása 17679 K 77 f; közalap 19437 K 22 f; egyéb alapok 78 ezer koronán felül.

A gyűlés megbotráncozással hallja az esperesi jelentésből József Mihály ravai tanító énekevezérnek a hivatól jövő üldöztetését s a 46 évet buzgósággal és ritka szorgalommal eltöltött tanító iránt egyhangu bizalmát fejezte ki.

Lőrinczy István indítványára kimondták, hogy az összes egyházkörök espereseinek évi jelentése összegyűjtendő, kinyomatandó és a tagoknak megküldendő lesz. Ily célból átírnak a többi egyházkörökhöz. Felírnak a főtanácsához, hogy a gyűmölcsészet és fatenyésztés jutalmazására szolgáló évi 2000 K „Berde”-féle kamat minden évben, mind osztassék ki. Az esperesi jelentés végzetével templomozás, majd ismét a gyűlés folytatása következett.

Mély megdöbbenést keltek az egyházkör pénztárának állásáról tett esperesi jelentés szomorú adatai, melyek szerint a „Székelyegyleti takarékpénztár” bukása és Barabás Lajos akkori egyházköri pénztáros s egyuttal a fiókpénztár igazgatója, unit. lelkes. jelenleg unit gymn. tanár mulasztásából az egyházkört 3.663 K 4 f kár érte.

Az E. K. T. leirata értelmében Barabás Lajos, kit a főtanács a kár megtérítésére kötelezett, az esperesi felhívásra megtagadta a főtanácsi ítélet iránti engedelmisséget s az egyházkört perre utasította. Esperes kötelezve lett a per megindítására, azonban a jelen volt összes tagok lelkében fájó benyomást tett Barabásnak ezen eljárása, mellyel fittyet hány egyházkörének, ki bizalmával ellátta, számba sem veszi felsőbb hatóságát, ki a papságból nem le, hanem felcsapta tanárnak.

Ezen megilletődésnek jegyzőkönyvben is kifejezést adott a gyűlés. A per keresztülvitelére Ferenczy Géza ügyvéd országgyűlési képviselőt kérték fel. A kör pénztárnokának Pap Mózes tanárt választották meg. A segélykérések és jutalmazásoknál a gyűmölcsészeti jutalmak ügye provokált nagyobb vitát, melynek keretében elfogadták Szász Ferenc azon indítványát, hogy a kérvényekhez ezután csatolandó lesz a járási faskola felügyelő szakvéleménye is.

Pap Mózes indítványára egy egyházi takarékpénztár felállítását mondták ki; felírnak az E. K. T.-hoz, valamint a sz. kereszturi gymn. tanári karának indítványát is a 7 és 8 osztály felállítására nézve a zsinati főtanácsához viszik.

A gyűlés végén meleg ovációkban részesítették Gálffy Gálmán főgondnokot, ki 10 éves gondnokságához jutott. Boldognak mondhatja magát az a tisztviselő, kit olyan általános tisztelet és szeretet környezi, mint Gálffy.

A gyűlés d. u. 3 órakor ért véget. Az alkalmi istentisztelet áhitattal kapcsolatosan tartalmas volt. A papi teendőket ezuttal Katona Ferenc firtosmaratonosi lelkes végzte.

Ez után Raffaj esperes tartotta szokásos esperesi üdvözlő beszédét. Korszerű beszédét az egyházkör kinyomtatja több ezer példányban s a nép között kiosztja.

Nem hagyhatjuk említés nélkül a gyűlés végeztével a gazdag közebeden elhangzott pohárköszöntéseket, melyek közül Gombos Sámuel gymn. tanár és József Mihály ravai tanító-énekevezér a fájdalom és meghatottság hangjával vesznek búcsút a kör tagjaitól nyugalomba vonulásuk alkalmából. Érzékeny jelenetek játszódtak le, miket később vidám hangulat váltott fel.

—Sz—c.

LEGUJABB.

Pejacsevich Tivadar gróf horvát bán hétfőn délután Budapestre érkezett. Vele jött helyettese, Nikolics belügyi osztályfőnök is.

A horvát-kérdés ezzel fordulópont-hoz jutott. Pejacsevich Tivadar gróf megjelent Wekerle Sándor miniszterelnöknel és megkezdődtek azok a tárgyalások, a melyeknek a horvát kérdésre és Horvátország sorsára is döntő befolyásuk lesz.

A képviselőház június 24 én tartott ülésén, névszerű szavazással választották meg a kvóta bizottságot, melynek tagjai a következők lettek: Földes Béla, Hoitsy Pál, Mérey Lajos, Nagy Ferenc, Rakovszky István, Szabó Kálmán, Szell Kálmán, Ugron Gábor, Vrbanics Ferenc és gróf Zichy Vladimír. Az ekként megalakult bizottság a maga köréből elnökül Szell Kálmánt választotta egyhangulag.

A képviselőház keddi ülésének szénzációja az volt, hogy Polónyi Géza, hosszas szünetelés után, ekkor szólalt fel a Házban először nagy érdeklődés mellett, a horvát-kérdésben. Nagy figyelemmel hallgatott hatalmas beszédében ajánlja a horvátoknak, hogy szálljanak magukba és a magyar szent korona égise alatt igyekezzenek velünk együtt kivívni a szabadságot és függetlenséget. Ne mint ellenségek, de mint testvérek találkozzunk a harcmezőn, ha kell. Polónyi beszédét a Ház nagy tetszéssel fogadta.

A függetlenségi párt hétfői rendes heti értekezlete is kizárólag, a horvát obstrukcióval foglalkozott; Kosuth Ferenc kijelentette hogy bármennyire sajnálja is a konfliktust, de a horvátok okozták, akik már nem is a horvát nyelvet védelmezik, hanem inkább gyűlöletet szítanak a magyar nyelv ellen. Bármeddig tart is különben az obstrukció, a fizetésrendezésről szóló javaslatnak július elsejéig mindenesetre visszaható ereje lesz.

A magyar kormány tagjai a jövő hét elején, hétfőn Bécsbe mennek a kiegyezési tárgyalások folytatására és politikai beavatott körökben biztosra veszik, hogy ezuttal a tárgyalások eredményesen befejezettek.

Lapzárta előtt.

Budapest, június 26.

Pejacsevich Tivadar gróf, horvát bán megbukott és mert a helyzet a horvátok részéről nem változott, beadta lemondását.

Pejacsevich gróf, horvát bán, kedden délután öt órakor Bécsbe utazott, állítólag betegsége miatt.

Kiderült, hogy a horvátok terjedelmes memorandumot küldtek Bécsbe a császári kabinet iradához, Magyarország ellen. Az emlékirat minden részletében megvilágítja Magyarország közgazdasági helyzetét és kéri, hogy Horvátország mint Ausztria és Magyarország között harmadik tényező, döntő módon beleszólhasson a kiegyezési tárgyalásokba és ígéretet tesznek, ha kérésük teljesül, akkor készek a gazdasági kérdésben a közösség mellett harcolni.

Hogy ki adta át a kabinetirodának, arra nézve két féle hírkering; az egyik szerint Pejacsevich horvát bán, illetve a horvát autonóm kormány terjesztette fel, a másik szerint egy magas állású politikai személyiséget terhel a gyanu.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt szombaton fog megjelenni.

— Hihetetlen hírek.

MONDJÁK: hogy a kihirdetett ebzárlat óta minder kutya szájkosarat visel;

mondják: hogy Jakab Ödönt, hazánk egyik nagy poetáját a vasuti indóháznál városunk összes egyletei nagy óvációkkal fogadták;

mondják: hogy a hétfőn lehullott jeget szitába fogták és a napon megszállták;

mondják: hogy városunkban a fekete kávé szejkéi vízben főzik;

mondják: hogy a „Székely Dalárdába” egy ugynevezett „Ur” is beiratkozott;

mondják: hogy a keddi hetivásáron a Kossuth-utcában egy darab butort se raktak ki az aszfaltjárásra;

mondják: hogy a székelyek mentéseért a mult héten 700 mezei munkást szállítottak el megyénkbeli Mezőhegyesre;

mondják: hogy ennek következtében megyénkben a napszám jelentékenyen alább szállott.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— Fülel-Szántó Lajos, a gyöngéd lelkületű székely poeta, lapunk kitünő munkatársa, szomorú fiú kötelessége teljesítésére, édes anyja temetésére vasárnap délután városunkba érkezett. Az indóháznál nagyszámu rokonsága, néhány jó barátja és lapunk szerkesztősége fogadta és onnan nyomban megindult a gyászmenet a temetőbe, a hol a költő drága halottját a jelenlevők őszinte részvétele mellett helyezték örök nyugalomra. A jeles poeta a hétfői napot is még városunkban töltötte régi barátai, szerető családja körében, a hol érdeimei szerint ünnepelték és a kedden reggeli vonattal utazott el körünkbeli azon igérettel, hogy júliusban hosszabb tartózkodásra ismét visszatér szülővárosába, mely alkalommal irodalmi munkásságát lapunknak fogja szentelni. Isten hozza és vezérelje minél előbb, szívesen és örömmel várjuk.

Vele együtt utazott el Hoós János is, a nagy képzettségű zenetanár és dalköltő, aki mesés szépségű, eredeti magyar dalainak terjesztésével foglalkozik ez idő szerint. Volt alkalmunk a dalokból néhányat élvezhetni és elfogultság nélkül mondhatjuk, hogy azok lélekből fakadva, lélekhez szólnak és cikornyázatlan, tiszta magyar jellegükkel szerzőjüket a legelső magyar dalköltők közé emelik. E dalok megérdemlik, hogy minél szélesebb rétegekben terjesztessenek és hatalmukkal a szívekben a magyar érzést ápolják.

— Halálozások. Dr Lukácsffy István székelykereszturi kir. közjegyző, életének 38 ik, boldog házasságának 9-ik évében, rövid szenvedés után e hó 24-én reggeli 7 órakor jobblétre szenderült. Földi maradványait e hó 26 án délután 1/2 2 órakor hozták Székelyudvarhelyre a vasuton és itt helyezték gyászoló családja és nagyszámu közönség részvétele mellett örök nyugalomra. A férfiasága legszébb korában elhunyt ember, a megyei társadalmi életnek egyik kiváló alakja és tsztalelkületű hazafias érzelmű polgára volt, ki egyéni szép tulajdonságaiért közszeretnek és köztiszteletnek örvendett. Áldás és béke poraira! — Tancsics Mihálynak, a sajtószabadság kiváló harcosának özvegye szombaton este fél nyolc órakor 94 éves korában Budapestben meghalt. A derék matróna, aki ilyen szép kort ért el, csak néhány napig betegeskedett és utolsó pillanataig ép elmével bírt. Áldott legyen közöttünk emlékezte!

— Megszűnt sztrájk. Az Orbán, Nagy és Tamás cégnél, valamint a többi cipész műhelyekben is tartott

udvarhelyvármegyei és Székelyudvarhely városi főképviselete Betegh Pál és Társa cégnél Kossuth-utca 31. sz. a. van. Megbíráható tekintélyes egyének, kik községükben képviseletet vállalni hajlandók, szíveskedjenek a főképviseletnél ezen számdékkal bejelenteni

HÁZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVENYTTÁRSASÁG

A KOSZUTH FERENC által alapított

sztrájk, mint értesülünk, úgy a munkaadók, mint a munkásoknak egymás iránt tanúsított méltányossága folytán megszűnt és a kölcsönös béke másfél évre kötött megegyezéssel biztosított. A cég, — bár munkásainak jelentékeny béremelést nyújt, — nem kíván ezért visszaélni a fogyasztó közönség bizalmával és a megrendeléseknél ezután is csak a legméltányosabb árakon akarja kiszolgálni a vásárlóit. Örömmel közöljük e hirt, mert különösen nálunk, a mi elszigetelt társadalmunkban nagy szükség van arra, hogy legalább az iparos osztály ápolja egymás között a polgári egyetértés szép erényét.

Erdélyrészi vásárok. Pénteken június 28-án; Hosszúfalva, Kápolnáslátfalu, Szilágysomlyó, Zabola; 29-én Magyargyerőmonostor, Óradna, Sajóudvarhely, Petele; 30-án Bonchida, Csikszépvíz, Nagydísznád; július 1-én Balázsfalva, Harasztkerék, Kászonalitz, Marosvécs, Nagyalmas, Radnót; 4-én Korond; 5-én Alsócsernáton, Erzsébetváros, Tasnád.

A székelyudvarhelyi ev. ref. egyházmegye esperesi állása, mely Péter Károly eltávozásával üresedésbe jött, értesülésünk szerint két jelölt van és pedig Vajda Ferenc székelyudvarhelyi és Biró Áron felsőboldogfalvi ev. ref. lelkészek.

A „Székely Dalárda”, mely városunkban újonnan alakult, július hó folyamán színelőadással egybekötött nagyszabású nyári mulatságot tervez, melynek rendezésére Deréki Antal, lapunk szerkesztőjét kérték fel. A tervezett estélyre már több fővárosi művész is megígérte szíves közreműködését és az eddigi előkészületek arra engednek következtetni, hogy közönségünknek a holt szezonban is egy olyan rendkívüli műelőzést kínálkozik, milyen Székelyudvarhelyen csak a ritkaságok közé tartozik

Évzáró ünnepély. Kedden délután 9 órakor tartotta a m. kir. áll. főreáliskola évzáró ünnepélyét igen szép számú és előkelő közönség részvétele mellett. Bevezetésül az ifjúsági énekkar Gaálról egy hatóság „Népdalegyveleget” adott elő gyűjtő hatással; utána a gondosan és alaposan felépített igazgatói jelentés következett, mely lelkiismeretesen számolt be a lefolyt tanév eredményéről. Haydn szép „Quartett”-jét Folberth Gusztáv, Venetianer Antal, Molnár Géza és Szabó László szívesen, szép színezéssel adták elő; Kiss József „Jehova” című remek költeményét Prégler Tibor szavalta, tiszta, szép kiejtéssel, lendületesen és helyenkint hatalmas drámai erővel, mert a közönség zajos tapsal jutalmazta. Heine szép költeményét Öltösy Oszkár szavalta szintén nagy sikerrel. A műsor legutolsó száma Petőfi—Auspitz remek szép műve „Falu végén kurta korcsma” volt, melyet az ifjúság férfikara precíz, szép színezéssel adott elő. A „Hymnus” áhitatos elnéklésével ért véget a lélekemelő szép ünnepély.

Adomány a tanszermuzeumnak. Az udvarhelyvármegyei tanitógyelet népiskolai tanszermuzeuma részére a m. kir. tudományegyetemi nyomda 3 kötet könyvet, Füzi Márk líptószentmiklósi áll. el. isk. tanító, mint szerző, 1 kötet könyvet, a Deutsch Arnold budapesti könyvkereskedő cég 1 drb (Hátori és Keleti-féle) földrajzi füzetet és Schnler József első magyar acéltollgyára Budapest-ről egy acéltollgyűjteményt ajándékozott. Fogadják az adakozók ezen adományokért a Tanszermuzeum nevében köszönetemet. Chalupka Rezső, osztályelnök.

Dakó Albertné okl. szülésznő, lakását Székelyudvarhelyen Bethlen-utca 13. szám alá helyezte át, balra az udvarban.

Egy érdekes pör epilógusa. Mostanában nyert végleges befejezést az az érdekes bűnpör, amit a telen László Mihály képviselő indított Szabó Károly, a margitszigeti

fürdő bérlője ellen. A Margitszigetre kirendelt zárgondnok, Dr. Serényi Rezső ügyvéti érvényesítette pör útján igényeit László Mihályval szemben. A tárgyalás során a nagy port fölvert érdekes bűnpör akként nyert befejezést, hogy László Mihály alaptalan panaszát visszavonta, sőt kötelezte magát Szabóval szemben a perköltségek megfizetésére is.

Áthelyezések. Oláh Antal plébánosnak Csicsókéreszturra; Orbán Jánost lelkésznek Székelykereszturra, Péterfy Lőrincet Szárhegyre, Oláh Károlyt Székelyszenttamásra, Bálint Pétert plébánosnak Székelykálra, Gábor Mózeset Homoródrémetére, Vilman Gézát Csikszenttamásra, Sipos Károlyt plébánosnak Kilyénfalvára, Paál Györgyöt lelkésznek Verestoronyra, Szabó Denest Sósmezőre, Bálint Lajost plébánosnak Csiksomlyóra neveztek ki. Lelkészek lettek: Haulik János Alsókápnikbányán, ifjabb Erőss József Szentháromságban, András Péter Karácsonfalván és György Lajos Vágásban.

A bosszu. Duka István, homoródmási erdőőr Dombi József, Kádár Ferenc és Bene Lajos ottani lakosokat erdei kihágások miatt fellettes hatóságánál bejelentette; az illetők ezért bosszút forraltak és midőn Duka István, e hó 9-én este egész gyanútlanul ment az utcán, a három ember rárohant, megtámadta és megverte. A csendőrség az esetet az ügyészségnek bejelentette.

Megakadályozott foglalás. Elekes Nándor lövétei jegyző, Balázs József és Mihály András esküdtek kíséretében e hó 18-án Benceze Lőrinc jómódu lövétei gazdához mentek foglalást eszközölni Benceze Lőrinc ez ellen tiltakozott, felhárításban botot ragadott és az illetőket kiverve, a foglalást megakadályozta.

Az asszony, a marha és a törökbuza. Demeter Zsuzsanna homoródszentmártoni asszony kuruc asszony a talpán és midőn e hó közepén Jancsika János ottani lakos marhái a Demeter Zsuzsanna törökbuza vetését megtaposta, az oktan jóságokat onnan kikergette. Jancsika János e felett való nagy düheben, a védtelen asszonyt megtámadta és súlyosan megverte, pedig szegény Demeter Zsuzsanna csak a maga igazát védelmezte. De hat örökke igaz marad: hogy az igazságot beverik az ember fejét.

Villám a templomban. Homoródmáson nagy felhőszakadás volt, amely a falut majdnem elsöpörte s ugyanakkor a villám beleütött a templom tornyába. Az 56 méteres magas torony és templom fedelében 500 K kárt okozott a villámcsapás. A Kis-Homoród pedig annyira megáradt, mint emberemlékezet óta még soha. Rétekben, kerri veteményekben, libák s apró majorságokban felbecsülhetlen kárt okozott a víz-áradat.

Megölte az apját. Kissolyos községben Kádár János 56 éves földművelő, 3 gyermek atyja e hó 18-án a Dankuj Mózes korcsmájában mulatott és megittasodva éjjel 11 órakor hazament. Másnap reggel a felesége, született Benkő Sára és Anna nevű leánya nagy sirás és jajgatás között azt híresztelték a szomszédok körében, hogy Kádár János a megelőző napon tulságosan élvezett szeszest italtól az éjjel hirtelen meghalt. Midőn Albert Pál halottkém a hullavizsgálást megejtette, Kádár hirtelen halála gyanusnak tűnt fel előtte és erről a hatóságot nyomban értesítette; az ügyészség részéről kiszállott bizottság a megejtett vizsgálatnál megállapította, hogy Kádár hulláján a külső erőszak nyomai látszanak és e szerint nem természetes halállal mult ki. A csendőrség is értesülvén az esetről, Babos János őrmester és Szőke Antal csendőr a nyomozást megindította és kiderítette, hogy Kádár Jánost a felesége

és 19 éves Anna leánya ölték meg. Mikor ugyanis Kádár az említett napon éjjel 11 órakor hazament, a családja ittassága miatt korholta, miből előbb heves szóváltásra, majd később tettelegességre került a sor, míg végre Kádárt a felesége torkon ragadta, a leánya pedig hátul a vázszoneg gallérjánál fogva megfojtotta. Ezután, mint a kik dolgukat jól végezték reggelig hallgattak az esetről. Reggel pedig azért csapták a nagy jajgatást és siránkozást, hogy magukról a gyanút elháríthassák. Elfogatásuk után tettüket bevallották, de megbánásuknak semmi jelét sem adták. Most az ügyészség fogházában várják méltó bünhődésüket.

A pénz olvasva jé. E hó elején Birki Mihály szentgyházafalvi lakos Homoródkeményfalvára ment és ott Majlát Antaltól 16 koronáért egy sertést vett. Az árát nyomban ki is fizette és az áldomás megtartása után nyugodtan ballagott hazafelé Mikor Majlát Antal az eladott sertésért kapott pénzt utólag megolvasta, csak 15 koronát talált a lajbija zsebében; neki iramodott tehát Birki Mihály után, a mezőn utólérte és követelte a hiányzó koronát; ebből olyan csetepaté fejlődött ki közöttük, hogy Majlát Birki Mihályt kegyetlenül megverte és súlyosan megsebesítette. Birki panaszára aztán Majlátot letartóztatták.

Késelés. Tokos Viktor bardóci lakos e hó 16-án este Sebestyén Imre ottani lakost szóváltás közben egy karóval főbeütötte; Sebestyén vad düheben előrántotta zsebkését és Tokost úgy összeszurkálta vele, hogy sebeiől csak 25 nap múlva épülhetett fel. A késelőt feljelentették az ügyészségnek.

Gazdasági tanulmányi kirándulás. A mult évi gyakorlat jó sikere után az algyógyi gróf Kun Kocsárd földmives iskolába, az itteni kisgazdák gazdasági ismeretének fejlesztésére a kirendeltség költségén tanulmányi kirándulás vezetettik, a melyre az ottani gazdakört 1—2 tagjával való képviseltetésre tisztelettel meghívom. A circa 70 főből álló csoportot én fogom vezetni a visszaérkezésig. Utazási költséget (vasúti III. osztálya) Udvarhelytől Algyógyra és vissza és az ottani ellátást a Kirendeltség fizeti. Fölszállás július 6-án székelyudvarhelyi vasútállomáson reggel 7 óra, érkezés Algyógyra d. u. 3:24 óra. Indulás Algyógyról július 7-én este 9 óra, érkezés Székelyudvarhelyre július 8-án reggel 6 óra. Miután a jegyek váltása nehézkes, kérem a t. urakat, sziveskedjenek reggel már fél 7 órakor Udvarhelyen megjelenni, vagy pedig Kereszturon vonatunkat bevárni. Előre kérem az érkezők nem vétetnek figyelembe. Az ottani gazdakörből ezen kirándulásra részt vehet két egyén ezek egyike lehetőleg elnök ur, másik egy értelmes, buzgó kisgazda lehet. Ha onnét esetleg nem jöhetne senki, úgy kérem azonnal értesítést, hogy helyettük másokat hívassak meg. (Erdővidékiek Segesváron csatlakozhatnak, de csak az Udvarhelyi és vissza szóló III. oszt. vasúti jegy árát téríthetem meg részükre.) Dorner Béla kir. gazd. intéző.

Egyházköri közgyűlés. Az udvarhelyi unitárius egyházkörnek évi rendes közgyűlése f. hó 20-án tartott meg a vargyasi egyházközségben a lelkészek, tanítók és képviselők nagy érdeklődése mellett. A közgyűlést ünnepélyessé tette László Domokos kir. táblai bírónak, mint f. ü. gondnoknak 30 éves jubileuma, a mely bensőségteljes közvetlenségével mindenkit mélyen megindított. A közgyűlésen világi részről az elnöklést is az ünnepelt vitte, mint hivatalában idősebb felügyelő gondnok, bár gondnoktársa Daniel Lajos is végig jelen volt s élénken részt vett a munkában. László D. szép megnyitóját után Demeter Dénes körügyigazgató mondott rövid, emelkedett hangú imát. Egyházi részről Kisgyörgy

Sándor esperes volt az elnök, kinek mindenre kiterjedő, nagy gonddal összeállított jelentését Pál Ferenc köri jegyző olvasta fel. Az esperesi jelentés az egyh. kör. anyagi és erkölcsi szép munkásságát tükrözi vissza. Majd szólásra emelkedett az esperes, hogy igazi szívből jövő szavakkal üdvözölje a 30 évet töltött gondnokot az egyházkör és maga nevében. Beszéde egy lelket sem hagyott érintetlenül s amaz ígérete, hogy birói pályájáról való közelebbi távozásával, lelke felszabadul a munkából, egészen egyháznak fogja szentelni hátralevő életét — pedig mindnyájunkat mintegy még hatványozottabban lekötölteztet a nemes munka megkésztetésére. A hatalmas templom boltívei erős viszhangja volt lelkes éljenzéssel. Az E. K. Tanács 503—1907. s leiratában melegen emlékezett meg s mondott köszönetet László D. f. ü. gondnoknak egyházunk iránt tanúsított 30 évi áldásos működéséért. Az ünnepi hangok elmúltával Bálint Balázs lokodi kántortanító tett hivatali esküt. Majd elkövetkezvén az istentisztelet ideje, a közgyűlés felfüggesztetett. A gyülekezeti ének elhangzása után szószékre lépett Balázs András kénosi lelkész szép imát és emelkedett szellemű beszédet mondott. Pál Ferenc — mint esperes helyettes — köszöntötte a vargyasi nemes gyülekezetet s buzdította lelkes szavakban a békeséges munkálkodásra. A gyűlés újból megnyitása után tettek meg a jelentések az iskolai vizsgálatokról, nyári vasárnapi tanításokról, az egyházköri pénztárról és a Dávid Ferenc segélyalapról, valamint segély iránti kérelmekről. Felsőbb leiratok, indítványok és javaslatok tárgyalattak; tudomásul vétetett, hogy ez évben a zsinati főtanács a csókfalvi egyházközségben fog megtartatni aug. 25. s következő napjain. A közgyűlés fontos tárgyait képezték a választások. Megválasztott főtanácsai képviselőnek: Ürmösi Károly jánosfalvi lelkész s Dr. Ferenczy Géza iemondása folytán megüresült jogtanácsosi állásra: Dr. Péterffy Áron oklándi ügyvéd fia. Jövő évi közgyűlés H. Szentpálon fog megtartatni. Jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 3 tagú bizottság küldetett ki, mely után a közgyűlés bezárattott. Ezután a lelkész lakáson gazdag és izletes ebédhez telepedünk le; itt sok szebbnél-szebb pohárköszöntő hangzott el. A reánk boruló estével aztán elhagytuk Vargyas egy hasznosan és szépen eltöltött nap édes emlékeivel. —é.—

Új ügyvéd. Dr. Vajna Géza ügyvéd, lapunk kiváló muoktára ügyvédi irodáját Marosvásárhelyen a Dr. Gece Dániel-u. 16. sz. alatt nyitotta meg. Dr. Vajna társult Dr. Sarkány Miklós ügyvéddel s így Dr. Sarkány nagyforgalmu irodája elsőrendű, szakképzett munkaerővel gyarapodott.

Ártézi kutak. Több biharmegyei község arra kérte a földmívelésügyi és belügyminiszteriumot, hogy ártézi kut létesítésére adjanak állami segélyt. Ant község 2300, Ökrös község pedig 2100 korona segélyt fog kapni. (Nálunk sem ártana ilyesmit kérelmezni, talán hamarabb megszünne a vízmizéria.)

A Kossuth-nóta eredetétől. Rettegly Kálmán földbirtokos írja: Beöthy mint szemtanu beszélte el fiának, néhai Beöthy Ákos országgyűlési képviselőnek a következőket: Jellacsics betört hazánkba martalóc-hadával. Kossuth felszólította a varmegyeiket, hogy táborozzanak azonnal csapatokat a haza védelmére. A felhívásnak nem volt eredménye s csak néhány száz ember gyűlt a zászló alá s Cegléd magáig alig 25—30 embert állított ki. Kossuthot nagyon bántotta az eset s elhatározta, hogy személyesen megy le Ceglédre lelkesítést végett. Természetesen nagy lelkesedéssel fogadták. Asztalt állítottak a nagypiac

közepére s azon mondta el beszédét: „Eljöttem megkérdezni a hazát, akar-e örökös rabságban élni, avagy kivívni függetlenségét? Beszéltem másfelőre hosszat s ékesszólásával olyan lelkesedésre ragadta a hallgatóit, hogy egész Cegléd a magyar lobogó alá sorakozott. Jöttek agok, gyermekek, nyomorékok s az aszszonyok is követelték, hogy őket is sorozzák be, hadd menjenek kivívni hazájuk függetlenségét. Ekkor a verbunkos vezér elébük állott, visszatartva őket e szavakkal:

— Megálljatok! Ha Kossuth még egyszer azt izeni, akkor kendtek is jöhetnek velünk.

Ebből kelt aztán a nép száján a nóta: «Kossuth Lajos az üzente...»

— **Posta- és táviratdiszteké** való kiképzés céljából a m. kir. posta-, távirat- és távbeszélőhivatalokban növendékek vétettek fel. Növendékek felvételért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet, a horvát-szlavonországi illetőségük pedig a horvát nyelvet szóban és írásban bírják; továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek. A pályázók közlési bizonyítvánnyal fedhetetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta-, távirat- és távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. A felvételért sajátkezűleg írt, ivenként egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1907. július 31-ig lehet folyamodni. A kérvény az illető posta- és táviratigazgatósághoz címezve azon posta és távirat-hivatalnál nyújtandó be, hová folyamodó növendék felvételét óhajtja. A folyamodványokra a szülőöknek, illetve árváknál a gyámnak beleegyező nyilatkozata is reávetendő. A fölvetett növendékek kötelesek a szolgálatot az értesítés kézhez vétele után legkésőbb október hó 1-én megkezdeni. A növendékek ezen kiképzés első felében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felében azonban kincstári posta-távirat-hivataloknál havi 15 K, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 40 K és a negyedik évben havi 50 K napidíj-átalányt kapnak.

— **Jó karban levő használt vaskályhák** olcsón eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

— **A jövő körzője!** Szénásy Béla magyar gyártmányu új szabadalmazott fejes körző a legjobb. Kapható: **Betegh Pál és Társa** könyv-, papír-, író- és rajzszerszerezésében Székelyudvarhelyt.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink heves figyelmébe ajánljuk a Budapesten, VIII. Főherceg Sándor utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan burorított különbejárta szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezések megfelelő kedvezmény. Szigoruan családi otthon.

Császárfürdő Budapesten, Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévívízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlégszénasavas- és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kura. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

NYILT-TÉR.*

528|2 1907. B.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVEBEN!

A székelyudvarhelyi kir. járásbíró, mint büntető bíróság, Baczó László férfi szabó székelyudvarhelyi lakos magánvádló által Kassai Géza

* E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

és Kassai Gyula ifju timárok székelyudvarhelyi lakosok vádlottak ellen becsületsértés és rágalmaszás vétségei miatt emelt vád felett felelnek személyes, valamint Finkér Béla ügyvédjelölt, mint magánvádló képviselőjének és Dr Kovács Jenő ügyvéd mint védőnek jelenlétében és részvételével Székelyudvarhelyen 1907 évi június 20 napján Nagy Kálmán kir. albiró által Gergely Ferenc jegyzőkönyvvezető közreműködésével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után Székelyudvarhelyen 1907 évi június 20 napján következőleg

ítelet:

A kir. járásbíró, I. **Kassai Géza** vádlottat a ki 36 éves ev. ref. vallásu, székelyudvarhelyi születésű, és lakos, házass, 3 gyermek apja, némi vagyonnal bir, ir, olvas, timár;

és II. **ifju Kassai Gyula** vádlottat a ki 25 éves, székelyudvarhelyi születésű, és lakos, ev. ref. vallásu, nős, vagyontalan, ir, olvas, timár, bűnösöknek mondja ki és pedig Kassai Géza egy rendbeli, ifju Kassai Gyulát 2. rendbeli becsületsértés vétségében (btvk. 261) elkövetve az által, hogy Székelyudvarhelyen 1907 június 12-én a Kassai József házánál mindketten szándékosan tettlegesen bántalmazták Baczó Lászlót s ifju Kassai Gyula ugyanakkor «csaló, kridás tolvaj, taknyos, szarházi, gazember, megcsaló» meggyalázó kifejezésekkel illette Baczó Lászlót s ezért a btvk. 261. § alapján a 96. 102. 91. §§. alkalmazásával Kassai Géza 50 Ötven korona és ifju Kassai Gyulát 40—40 összesen nyolcvan korona pénzbüntetésre ítélt; a mely pénzbüntetések 15 nap alatt ezen kir. járásbíróhoz végrehajtás terhével befizetendők, az 1892. XXVII. t. c. 3. §-ban írt célokra fordítandók s behajthatatlanság esetén a btvk. 53 §- értelmében Kassai Gézával szemben 5 napi, ifju Kassai Gyulával szemben 8 napi foghazzal helyettesítendők; kötelezi vádlottakat, hogy az ezután esetleg felmerülő, az államkincstárból előlegezett bünyüi költségeket 15 nap alatt az 1890. 43. t. c. 9. §-ban meghatározott végrehajtás terhe mellett a m. kir. Államkincstárnak térítsék meg a B. P. 479. 480 §§ rendelkezése folytán; kötelezi végül a B. P. 479. 480 § alapján vádlottakat egyetemlegesen, hogy Baczó László magánvádlónak 18. tizennyolc korona költséget 15 nap s végrehajtás terhe alatt megfizessenek

Elrendeli a btvk. 277 §. alapján, hogy az ítelet egész terjedelmében indokaival együtt elítélteknek költségére «Székely-Udvarhely» című lapban a jogerőre emelkedéstől számított 15 nap alatt egy izben tétessék közze.

Dr Hinléder F. Ákos ügyvéd díját és költségét 18 koronában magánvádló ellenében, és Dr Kovács Jenő védő ügyvédét 10 koronában vádlottak ellenében a B. P. 485. § alapján megállapítja.

Indokolás.

A rendelkező részben körülírt s vádba tett bűncselekmények a Kassai József és Boros Lajosné tanuk teljesen hitelt érdemlő vallomásával — vádlottak tagadása dacára — igazolva vannak; s mert beszámíthatóságot kizáró ok vagy büntetést nem forog fenn, a bűnösség kimondandó volt a magánvádló vádja folytán.

A bíróság azonban ifju Kassai Gyula terhére a rágalmaszás vétségét, a miért a vád emeltetett, nem találta fenn forgónak, mert a tárgyalás adatai szerint ifju Kassai Gyula tényét nem állított magánvádlóról, hanem meggyalázó kifejezésekkel illette magánvádlót. S miután a tett azonosság fenn forog, a bíróság a B. P. 325. §-ára figyelemmel azon cselekményért, a melyért ma-

gánvádló rágalmaszás vétsége miatt emelt vádat, ifju Kassai Gyulát becsületsértés vétségében ítélte bűnösöknek.

De a btvk. 91. § alkalmazásával szabta ki a büntetést a rendelkező részben írt arányban, mert vádlottak ellen sulyosító körülmény nem merült fel, míg a meglehetősen ittas állapot, büntetlen előélet, ifj. Kassai Gyulával szemben a vagyontalanság s azon körülmény, hogy vádlottak tettüket megbánva a tárgyalás rendén is több ízben kértek bocsánatot magánvádlótól, enyhítőként jönnek figyelembe.

A többi rendelkezést az ott nyomban hivatkozott §§. indokolják.

A kir. járásbírósgától.

Székelyudvarhelyt 1907. jun. 20.

Nagy Kálmán s. k.
kir. aljárásbíró.

A másolat hitelül.

Veress Mihály
irodatiszt.

Ezen ítelet 1907. június. 20 napján jogerőre emelkedett.

A kir. járásbírósgától.

Székelyudvarhelyt 1907. jun. 20.

Nagy Kálmán
kir. aljárásbíró.

Kiadja: **Betegh Pál és Társa** ujságkiadó intézete.

Eladó kocsi. Egy jó karban levő kocsi eladó Tunyogi Csapó Ferenc Központi szállójában Székelyudvarhelyt.

Eladó ház. Székelyudvarhelyt, a Király utcában három szobás lakház nagy gyümölcsös kerttel/eladó Cim e lap kiadóhivatalában.

402—907. szám vhtó.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhiré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósgának 1906. évi V. 606|2 számú vég-

zése következtében Dr Viola Sándor ügyvéd által képviselt Ilyés Sebestyén Györgyné javára Kalapács G. István és társa ellen 60 K s jár. erejéig 1907. évi január hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 660 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: I. Kalapács Istvánnál tehének, II. Tornai Antal Istvánnál ökrök és szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. járásbírósg 1906. évi V. 606|8 számú végzése folytán hátr. 17 K 40 f követelés és a még felmerülő költségek erejéig Zetelakán Kalapács István és Tornai Antal István lakásaikon leendő megtartására 1907. évi július hó 4-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely 1907. június 20-án.

NAGY LAJOS.
kir. bir. végrehajtó.

KOGSIK kiváló minőségben és olcsó áron állandóan kaphatók: **Albert Péter** kovácsmesternél Székelyudvarhelyt. Használt kocsikat becsérel és kijavit.

BOR!

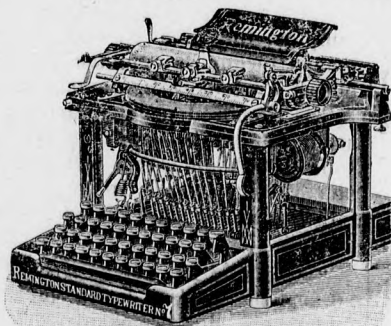
Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Világhírűek az eredeti

Remington Standard írógépek!

Hivatalokban, ügyvédek és kereskedőknél évek óta használatban Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országsszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségünkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2—3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Glogowski és Társa Budapest, VI., Andrassy-ut 12.

Fiók Temesvár, Zápolya-utca 5., főképviselet Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31.

Ezen formuláré lementzendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógéppünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek

Budapest, VI., Andrassy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségemre nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt.....

alírás.

Székelyföldi főképviselet, hol a Remington Standard írógép működésben megtekinthető s minden írógépkellék eredeti árakban kapható: **Betegh Pál és Társa** könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 31 szám.